

Abstrakt

Útoky na novinárov sa stali častejším fenoménom v západných demokraciách a stratégie vedúce k týmto útokom, ako aj ich dopady na žurnalistiku a demokraciu v slobodnom svete zostávajú nedostatočne preskúmané. Táto diplomová práca sa snaží vyplniť túto medzeru zameraním sa na útoky na novinárov na Slovensku počas prvých ôsmich mesiacov štvrtej vlády Roberta Fica, ktoré sa stali súčasťou politickej agendy vládnych predstaviteľov. Analýza je založená na údajoch z pološtrukturovaných rozhovorov so 14 slovenskými novinármi z 8 rôznych redakcií, vrátane štyroch šéfredaktorov celoštátnych médií, Denníka N, Denníka SME, Aktuality.sk a Investigatívneho centra Jána Kuciaka. Pomocou metódy tzv. grounded theory táto práca vytvára kontextualizovaný vedecký koncept situácie na Slovensku, vysvetľujúci metódy a dôvody za nezvyčajne silnými a systematickými útokmi vlády na novinárov. Tieto útoky zahŕňajú osobné útoky, kontinuálnu nenávistnú kampaň proti rôznym médiám a ich zamestnancom, legislatívne zmeny a vykresľovanie novinárov ako bezpečnostnej hrozby, čím politici legitimizujú svoje útoky na slobodné a kritické médiá.

Dôležitú úlohu v tomto kontextualizovanom vedeckom koncepte zohráva akademická literatúra vysvetľujúca demokratický úpadok a informačnú autokraciu, ktoré sú v tomto prípade prítomné na Slovensku. Práca tiež ukazuje, že systematické útoky na novinárov sa zdajú byť súčasťou širšej politickej stratégie zameranej na oslabenie kontrolných mechanizmov a inštitúcií demokratického štátu, čím prispievajú k procesu oslabovania demokracie v krajine útokom na jeden z jej pilierov - dávaním médií pod neustály tlak politickej moci. Analýza ukazuje, že politici sekuritizujú túto problematiku - používaním rétoriky strachu a označovaním nezávislých kritických médií za nepriateľov, ktorí potrebujú nové regulácie - na získanie verejnej podpory pre svoje kroky, zatiaľ čo skutočnou bezpečnostnou hrozbou pre slovenskú demokraciu sa zdajú byť práve tieto systematické útoky na slobodné a kritické médiá. Práca tiež analyzuje dopady neustálych, zvýšených a tvrdších útokov na život a prácu novinárov, ako aj na celkové mediálne prostredie na Slovensku.